

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120213411
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5120213411.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vargovej a členov senátu - sudcov JUDr. Jozefa Šuleka a JUDr. Jany Kotrčovej, v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA so sídlom 1 Boulevard Hausmann 1, 750 09 Paríž, Francúzsko, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: E. O., nar. X.X.XXXX, bytom M. M. XXXX/X, XXX XX K., o zaplatenie 1.776,37 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7Csp 105/2020-57 zo dňa 24.10.2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.
- III. N e v y h o v u j e návrhu žalobcu na vstup EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, do konania na miesto žalobcu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej v texte aj ako „súd prvej inštancie“) žalobu žalobcu zamietol.

2. Východiskovo súd prvej inštancie ustálil, že dňa 30.9.2015 uzatvorili právny predchodca žalobcu a žalovaný zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb. Výška úverového rámca bola 5.000,- eur, aktuálna výška úverová rámca 900,- Eur, výška mesačnej splátky min. 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,- Eur, splatnosť mesačnej splátky 10. deň v mesiaci, poplatok za správu revolvingového úveru podľa sadzobníka poplatkov, výška úrokovej sadzby 30,00 % p.a. fixná, RPMN 34,49 %, priemerná RPMN 24,97%, odplata 30%, splatnosť 1. mesačnej splátky 10. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené 1. čerpanie revolvingového úveru, zvolený súbor poistenia - rozšírený súbor poistenia, poplatok za poistenie 6,99 %. V čl. 2 ods. 2.1 je uvedené, že zmluva je uzavretá na dobu neurčitú. Podľa potvrdenia odfinancovania peňažných prostriedkov registrovaných na úverovom prípade 42730207372100 pre žalovaného bola zo strany žalovaného v období od 30.9.2015 do 28.4.2017 čerpaná celkovo suma 3510,31 Eur. Za obdobie od 30.9.2015 do 13.10.2017 žalovaný celkovo na splátkach uhradil 2980,- Eur.

3. Listom zo dňa 18.6.2018 žalobca oznámil žalovanému, že vzhľadom na to, že poskytnutý úver nesplácal riadne a včas, a to ani napriek opakovaným výzvam vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Ak

žalobca listom zo dňa 18.6. 2018 oznamoval zosplatnenie úveru a k tomuto dňu aj úver zosplatnil, tomuto by zodpovedalo zosplatnenie pre splátku splatnú 10.3.2018, avšak súčasné upozornenie žalovaného ako spotrebiteľa na toto omeškanie v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva úver zosplatniť žalobca nepreukázal, toto ani v skutkovom vymedzení netvrdil, len v oznámení o zosplatnení je odkaz na to, že poskytnutý úver nesplácal riadne a včas, a to ani napriek opakovaným výzvam, pričom však opísanie rozhodných skutočností ani nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

4. Súd potom takéto zosplatnenie vyhodnotil ako neplatné, nakoľko nebol dodržaný zákonný postup a je evidentne mimo relevantných zákonných lehôt upravených v označených ustanoveniach. Žalobca, uplatnený nárok skutkovo vymedzil a špecifikoval ako plnenie z predčasne zosplatneného úveru, na zaplatenie ktorého však žalobcovi nárok nevznikol. Súd zosplatnenie úveru vyhodnotil za neplatné, v danom prípade teda ide stále o „živý úver“.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na § 255 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) tak, že náhradu trov konania žalovanému proti žalobcovi nepriznal, a to z dôvodu, že súd zo spisového materiálu nezistil, žeby žalovanému v súvislosti s týmto konaním nejaké trovy vznikli. Súd vychádzal zo Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP, ktoré aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania žalovaného, konkrétne rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak strane podľa obsahu spisu v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že jej náhradu trov konania nepriznáva.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Žalobca v odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca sa domáhal uplatneného nároku titulom neuhradených záväzkov žalovaného z uzavretej zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty (ďalej len úverová zmluva) zo dňa 30.09.2015. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanému revolvingový úver vo forme úverového rámca do výšky 5.000,- Eur. Žalovaný takto po dobu trvania úverového vzťahu vyčerpal z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 3.657,31 Eur. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru uhradil žalovaný žalobcovi do dňa podania návrhu na začatie konania len časť dlžnej sumy, a to sumu vo výške 2.930,90 Eur. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 18.06.2018 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam predstavoval dlh žalovaného voči žalobcovi ku dňu zúčtovania do právneho vymáhania, sumu v celkovej výške 1.776,37 Eur, ktorá pozostávala zo sumy 1.454,03 Eur z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny, zo sumy 239,12 Eur z titulu dlžných úrokov z úveru, zo sumy 48,22 Eur z titulu dlžného poistného z úveru a zo sumy 35,- Eur z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky.

8. S posúdením veci žalobca nesúhlasí z dôvodu, že sporným skutkom sa stalo vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru voči žalovanému. Žalobca v konaní predložil všetky jemu v tom čase dostupné písomné podklady preukazujúce vyzvanie žalovaného na úhradu jeho dlhu. Žalobca má za to, že aj v prípade, ak súd dospel k záveru, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru voči žalovanému nebolo v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a bolo neúčinné, mal tak vychádzať z pôvodného dojednania obsiahnutého v úverovej zmluve o plnení dlhu v splátkach a žalobcovi priznať plnenie z jednotlivých už splatných a ešte nepremlčaných mesačných splátok. Žalobca je toho názoru, že v dispozičných konaniach, ktoré sa začínajú na základe návrhu je súd viazaný návrhom a nemôže ho prekročiť a posúdiť viac, než čoho sa žalobca domáha. Zároveň sa ale žalobca nemôže stotožniť s názorom súdu, že by v prípade sporných skutkových tvrdení v priebehu súdneho konania mal sám upravovať návrh, a to najmä s prihliadnutím k tomu, že predmetom konania je peňažný dlh vzniknutý neuhradením jednotlivých mesačných splátok. Pripomenul, že žalovaný nepopieral tvrdenia žalobcu týkajúce sa výšky splátky ani dátumov ich splatnosti. Súd tak musel mať za preukázané, že jednotlivé mesačné splátky boli splatné vždy k 10. dňu v mesiaci od októbra 2015 do zaplatenia. Podľa prvej vety ustanovenia § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Napriek tomu, že súd musel mať za preukázané, že v čase vydania rozsudku (dňa 24.10.2022) boli splatné a zároveň ešte nepremlčané

mesačné splátky v rozmedzí od 11.11.2019 do 10.10.2022 - 36 splátok každá vo výške 90,- Eur = 3.240,- Eur, súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Z výšky súčiny jednotlivých splatných splátok vyplýva, že suma 3.240,- Eur prekračuje žalobcom určený predmet konania - sumu 1.776,37 Eur, ale zároveň to preukazuje fakt, že žalobcom uplatnené peňažné plnenie (vo výške 1.776,37 Eur) bolo dôvodné v celej výške. Súčasne poukázal, že nie je porušením zásady viazanosti súdu petitom, ak súd inak právne kvalifikuje skutok, ktorý je predmetom konania, keďže právna kvalifikácia je vždy vecou súdu v zmysle zásady iuria novit curia. Žalobca tiež poukazuje na skutočnosť, že rozhodnutie súdu prvej inštancie sa vymyká rozhodovacej praxi všeobecných súdov, keď sa žalobca s príslušnou argumentáciou súdu prvej inštancie odôvodňujúcou zamietnutie návrhu v celom rozsahu nestretol, hoci vedie niekoľko tisíc sporových konaní na obdobnom skutkovom základe, čím rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa názoru žalobcu porušuje tiež zásadu predvídateľnosti súdneho rozhodovania a tým aj zásadu právnej istoty.

9. Podľa § 139 CSP žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu.

10. Podľa § 140 ods. 1 CSP zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo.

11. Podľa § 140 ods. 2 CSP zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

12. Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

13. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná (neúspešná) strana sporu (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

14. K námietke sťažovateľa, že v žalobe výslovne neuviedol právny dôvod uplatneného nároku odvolací súd dodáva, že žalobca v piatom odseku bodu č. II odôvodnenia návrhu uviedol, že v dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 18.06.2018 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Uvedené žalobca následne rozvádza tak, že podľa bodu 7.4 úverovej zmluvy ku dňu účinnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru alebo odstúpenia od úverovej zmluvy alebo výpovede úverovej zmluvy je splatný celý dlh klienta voči Cetelemu. Nesplatená istina úveru je až do dňa jej úplného splatenia úročená podľa úrokovej sadzby dohodnutej v úverovej zmluve, t. j. klient je povinný zaplatiť úroky od doby poskytnutia úveru do vrátenia peňažných prostriedkov v celom rozsahu. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca odvodzuje svoj nárok z predčasne zosplateného úveru. Žalobca zároveň v odvolaní nerozporoval skutkové zistenie súdu prvej inštancie, že z jeho strany nedošlo viac než 15 dní pred uplatnením predmetného práva k upozorneniu spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva, čo predstavuje jednu z dvoch kumulatívnych podmienok pre splatnosť celej pohľadávky podľa § 53 ods. 9 OZ.

15. K argumentu žalobcu, že ak súd dospel k záveru, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nebolo v súlade s § 53 ods. 9 OZ a bolo neúčinné, mal vychádzať z pôvodného dojednania obsiahnutého v úverovej zmluve o plnení dlhu v splátkach žalobcovi priznať plnenie z jednotlivých už splatných a ešte nepremičaných splátok odvolací súd dodáva, že jednou z podstatných náležitostí žaloby podľa § 132 ods. 1 CSP je povinnosť tvrdenia, z ktorého má vyplynúť oprávnenosť uplatneného nároku tak, aby nemohlo dôjsť k zámene s iným skutkom. Keďže žalobca svoj nárok vymedzil ako plnenie z predčasne zosplateného úveru, súd nemôže v takom prípade rozhodovať o nároku vyplývajúcom zo splatnosti konkrétnych splátok v rozmedzí od 11.11.2019 do 10.10.2022 v celkovej výške 3 240,00,- Eur. Návrh žalobcu, ktorým sa domáha zmeny/doplnenia/podstatnej zmeny uplatneného nároku treba posudzovať ako zmenu žaloby podľa § 140 a nasl. CSP kedy žalobca (i) návrhom rozširuje svoje uplatnené právo, (ii) návrhom uplatňuje iné právo alebo (iii) dôjde k podstatnej zmene alebo doplneniu rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. Ak by prvoinštančný súd rozhodol o nároku vymedzenom v odvolaní bez pripustenia zmeny žaloby, išlo by o prekročenie návrhu a porušenie dispozičného princípu civilného sporového konania.

16. Keďže žalobca uplatnený nárok skutkovo vymedzil ako plnenie z predčasne zosplateného úveru, pričom v odvolacom konaní nie je podľa § 371 CSP zmena žaloby (ktorou je i zmena podstatných

skutkových tvrdení) možná / prípustná, nárok nebolo možné posudzovať ako plnenie jednotlivých nezosplatnených mesačných splátok, nakoľko by išlo o odlišný (vyplývajúci z iných skutkových tvrdení) nárok.

17. Žalobca v odvolacom konaní (podaním doručeným súdu 12.7.2023) navrhol s poukazom na § 80 CSP, aby do konania na jeho miesto vstúpila spoločnosť EOS KSI Slovensko. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.6.2023, ktorú k návrhu priložil, uzavretou medzi žalobcom ako postupcom a danou spoločnosťou ako postupníkom, postúpil žalobca celú pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania spolu s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými

18. Podľa § 80 ods. 1 CSP, ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

19. Podľa § 80 ods. 2 CSP, súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

20. Podľa § 80 ods. 3 CSP, ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu.

21. Jednou z kumulatívnych podmienok pre kladné rozhodnutie o zmene účastníka konania v zmysle § 80 CSP je zistenie súdu, že došlo k právnej skutočnosti, s ktorou sa spája prevod (alebo prechod) práv alebo povinností, o ktorých sa koná.

22. Žalobca si v konaní uplatnil špecifický nárok - nárok z predčasne zosplatneného úveru. K predčasnému zosplatneniu úveru však neboli splnené zákonné podmienky (tak ako to plynie z odôvodnenia - bodov 14.-16. tohto rozsudku). Táto špecifická pohľadávka žalobcovi nevznikla, a preto nemohla byť z daného dôvodu (ani hypoteticky) postúpená spoločnosti EOS KSI Slovensko, s.r.o., Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.6.2023, ktorú na preukázanie existencie právnej skutočnosti relevantnej z hľadiska aplikácie cit. ust. § 80 CSP súdu predložil žalobca. Z uvedeného dôvodu odvolací súd pri aplikácii ust. § 80 ods. 1, 2 CSP a contrario zmenu na strane žalobcu nepripustil.

23. Na dôvažok odvolací súd dodáva, že súhlas EOS KSI Slovensko, s.r.o., v intenciách cit. ust. § 80 ods. 2 veta prvá CSP, nezištoval, majúci na zreteli zásadu hospodárnosti a plynulosti súdneho konania, nakoľko prípadný (ne)súhlas tejto spoločnosti so vstupom do konania je v danej veci irelevantný. EOS KSI Slovensko, s.r.o., nenadobudla status postupníka vo vzťahu k žalobou uplatnenej pohľadávkou.

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 365 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Odvolateľ - žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu vznikla povinnosť nahradiť protistrane odvolacie trovy v plnom rozsahu. Žalovanému však v súvislosti s predmetným odvolacím konaním nevznikli žiadne trovy, preto odvolací súd súhrnným výrokom nepriznal žiadnej zo sporových strán dotknutý procesný nárok.

25. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)